

proposat actualitzar-ne el planejament urbanístic, per donar més vida a la població i fer-la desitjable per a possibles veïns nous.

Condicionament de camins rurals | El Departament de Territori vol lluitar contra la despoblació que pateixen alguns municipis de les comarques de muntanya, entre les quals hi ha la Garrotxa. Es planteja la millora de les estructures de comunicació tant de camins de cases aïllades com de les interconnexions de nuclis de diverses comarques. No oblidem l'extensió quilomètrica dels camins que tenen alguns municipis petits, amb pocs recursos, i que no hi poden fer front per si sols.

>> Paratge rural de l'Alta Garrotxa.
(Foto: ACGAX. SERVEI D'IMATGES. FONS JOSEP M. MELCIÓ PUJOL.)

El Sismògraf també aposta per la dansa | La 17a edició del Sismògraf d'Olot es va centrar en les arts vives, el paisatge i els reptes climàtics i socials, i s'hi van palesar la consciència ambiental, l'entorn natural i la sostenibilitat. Això va ser el primer cap de setmana, i el segon, que es va batejar com a Sismo-dansa, es va estrenar un acostament a la dansa. Aquesta estrena va tenir lloc gràcies a la col·laboració del Sismògraf amb la Big Pulse Dance Alliance, una xarxa de dotze festivals i cases de dansa d'arreu de la Unió Europea que treballen conjuntament per enfortir el sector. Amb això, es va destacar la importància cultural del Sismògraf, un festival que sembla que ja és una referència també internacionalment.

>> El tenor mexicà Javier Camarena i el pianista Àngel Rodríguez, a l'Auditori.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Rerefons musical | L'oferta musical a Girona, variada i abundant, es renova constantment. Aquesta primavera, el Festival Strenes programa quaranta-quatre concerts, i la plaça de la Independència figurarà entre els seus escenaris. Els premis musicals Enderrock opten enguany per dues gales: una a l'Auditori (com és habitual) i una altra per als guardons de música familiar, clàssica i jazz, a La Mercè. La música sacra ha anat fent-se un lloc a la Catedral. En aquesta línia, els Mnaies de Sant Daniel hi han organitzat el cicle «Stabat Mater», amb peces interpretades pel Cor de l'Empordà, la barcelonina Capella de Santa Maria del Pi i Música Antiga de Girona. L'Auditori rep figures de la talla de Javier Camarena. I les conferències gratuïtes ofertes pels Amics de l'Òpera a la Casa de Cultura s'omplen d'adeptes, atents a les amenes xerrades divulgatives del crític d'òpera Pol Avinyó, del musicòleg Josep Pujol i Coll.

Aniversaris i homenatges | El cos de Bombers de Girona ha celebrat el 180è aniversari de la seva fundació. La Fundació SERGI (Servei Gironí de Pedagogia Social) compleix quaranta-cinc anys d'activitat, els mateixos que el *Punt Diari* (actualment, *El Punt Avui*). La Llibreria Les Voltes va fer seixanta anys el 28 de febrer passat. I la Fundació Valvi ha reunit, per celebrar els seus vint anys d'existència, cent vint artistes en una exposició col·lectiva a la Casa de Cultura.

També hi ha personalitats que han arribat a dates assenyalades: per exemple, el xef Joan Roca ha fet seixanta anys. I el recordat Salvador Sunyer Aimeric, escriptor i primer alcalde de Salt després que el municipi esdevingués independent, el 1983, compliria ara cent anys. En homenatge seu, la Fundació Valvi, la Universitat de Girona i l'Ajuntament de Salt li dediquen unes jornades, i en publicaran una biografia política, que escriurà Lluís Serrano, doctor en història. I no és estrictament un aniversari, però cal esmentar el comiat de Marc Gasol (president del Bàsquet Girona) de la seva carrera de trenta-nou anys en l'esport, que no és poca cosa...

I continuem amb homenatges: el cassanenc Àngel Madrià, director del Grup Editorial Gavarres, ha rebut el Premi Nacional de Comunicació de Proximitat per les seves publicacions, de gran qualitat formal i periodística, centrades en la memòria històrica del territori. Tot queda en família: Eloi Madrià, germà de l'Àngel, va ser homenatjat amb el premi Gla d'Or 2023 de l'Associació d'Empresaris Surers de Catalunya.

Projectes i futuribles d'alta volada | Sant Gregori promou el teatre més enllà del que fa uns anys era una activitat amateur al municipi. L'Espai la Pineda presenta en la programació d'aquesta primavera espectacles amb noms ben coneguts, com ara Martí Peraferrer, Lloïl Bertran, Àlex Casanovas, Eduard Farelo, Teatre de Guerrilla... entre molts altres intèrprets, i no solament d'art dramàtic.

A Salt, es recupera el projecte gastronòmic «Salt Xef» per impulsar un nego-

ci d'emprenedoria entre els alumnes de l'Escola d'Hostaleria de Girona. I a Girona, l'Ajuntament ha adquirit el local principal del Bòlit, Centre d'Art Contemporani: una transacció modesta si es compara amb el macroprojecte de reforma de l'estadi de Montilivi, amb la remodelació del passeig d'Olot per fer els carrils de «bus ràpid» entre Girona i Salt, i la sempre polèmica reestructuració del carrer de Barcelona, amb el consistori entre l'Escilla de la Simon i la Caribdis de l'Ermessenda. Esperem que, amb tant de projecte, ens il·lumini una nova aurora (qualsevol nit pot sortir el sol pel Pont Major), i que no acabi tot com el rosari de l'ídem.

EL PLA DE L'ESTANY

Text > XAVI XARGAY I OLIVA

Miquel Torrent | Popularment conegut com a Mantu o en Miquel de Can Dorca, ha estat notícia per dos fets: una xerrada que ha fet a la sala del Museu Darder per explicar el resultat d'una recerca consistent i llarga en la qual ha demostrat amb proves prou irrefutables que *Els Pastorets de Banyoles* o, més ben dit, *Els Pastorets d'Olot*, o encara amb més precisió, *El nacimiento del Salvador o la redención del esclavo*, representada durant decennis a Banyoles, és, en un tant per cent altíssim, una obra plagiada. La segona notícia és que ha fet donació a l'Arxiu Comarcal de tota la documentació que ha recollit al llarg de força anys. Considerant que va ser l'autor, juntament amb Joan Olivàs, d'una història del teatre banyolí, l'aportació de Miquel Torrent, al costat de les que ja hi havia del mateix Olivàs i d'Enric Tubert, fa que el volum documental de l'Arxiu Comarcal sigui de primeríssima magnitud. La donació de Torrent consta de vuit capses d'arxius que contenen 1.625 documents i quatre-cents cinc fotografies de tota mena d'activitats relacionades amb l'àmbit teatral banyolí, la majoria dels últims quaranta anys, però també hi ha còpies de documents més antics, de l'any 1632. Hi ha gravacions de dues-cents setanta-vuit obres teatrals representades a Banyoles.

>> Jordi Xena als estudis de Ràdio Banyoles.
(Foto: RÀDIO BANYOLES)

Un programa radiofònic | Desconec quin és el pols de les ràdios i televisions locals, però en l'àmbit banyolí, podem dir que estem prou ben servits: *Revista de Banyoles*, *Tele Banyoles* i *Ràdio Banyoles*. No som aquí per valorar la redundància dels noms ni la seva poca originalitat, sinó per recordar que *El baixant de Plaça*, un programa de Ràdio Banyoles, ha arribat a les sis-centes emissions. S'emet, des de fa vint anys, cada dissabte a les onze del matí, i és presentat per Jordi Xena, un veterà activista banyolí, responsable també del programa televisiu *La Tribu*. *El baixant de Plaça*, nom amb què es coneix el carrer de la Porta dels Turers, va ser un programa pensat per donar veu als historiadors locals, però, en realitat, a més d'història s'hi analitza el present des de la perspectiva local. Per molts anys, Jordi, i per molts més!

Humor negre | Diuen llengües vipersines | que, amb la sequera actual, | resulta, al Pla de l'Estany, | més fàcil tenir gran guany | traficant amb un poal | que no pas amb paperines.

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT I PUIG

Demografia | El 2023 ha deixat dades positives pel que fa al creixement demogràfic de la comarca. En concret, l'increment de població del Ripollès s'ha quantificat en un 0,79 %, tot i que la variació és força baixa, ja que al total de 25.780 habitants, només se n'hi han

>> Una imatge de Sant Joan de les Abadesses, que el 2023 va guanyar setze habitants.

sumat dos-cents dos. Com s'ha repartit aquest creixement? Doncs l'increment més important el registra la capital, Ripoll, amb cent quinze habitants més, cosa que li permet establir la població de la ciutat en 10.818 persones.

Els altres municipis amb increments positius són Molló, Ogassa i Queralbs, amb tretze, set i sis habitants, respectivament, cosa que, en termes relatius, significa que són els que han crescut més. Cal sumar-hi les viles de Ribes de Freser (vint-i-sis habitants més), Camprodon (vint més) i Sant Joan de les Abadesses (setze més). Els municipis que presenten pèrdua de població són Setcases (tretze habitants menys), Vilallonga de Ter (nou menys), les Llosses (tres menys) i Campdevàrol (dos menys). Amb aquestes xifres, la comarca es torna a apropar als vint-i-sis mil habitants, un nombre que no es veia des de l'any 2008, en què va començar el progressiu declivi poblacional que tocà fons el 2017, amb un total per sota dels vint-i-cinc mil habitants.

La Germandat de Sant Pau de Segúries | Es tracta d'una associació amb cent trenta anys d'història a l'esquena, i és que des de l'any 1894, Sant Pau de Segúries celebra una de les seves festes més estimades i emblemàtiques. L'entitat va néixer per oferir funcions d'ajuda mútua i poder donar suport econòmic o en espècie tant als veïns del poble com a la pagesia del terme, si esqueia. Més d'un segle de vida signifiquen molts anys d'activitats ininterrompudes i, ara com ara, una de les preocupacions principals de l'actual junta gestora és captar so-